

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Lvdovici Venegas ... Mariale beatissimae virginis variis
conceptibus moralibus illustratum**

Venegas, Luis

Friburgi Brisgoiae, 1624

De purificatione beatissimae Mariae virginis

[urn:nbn:de:bsz:31-160454](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-160454)

DE PURIFICATIONE
BEATISSIMAE MARIAE
VIRGINIS.

Sermo Primus.

Pro salutatione Angelica.

NON oritur soletiam in-
eunte vere pulchrior &
splendidior in gremio
auroræ, atque hodiernâ
purificationis luce Sol
Iustitiæ splendidissimus in suæ ma-
tris, quæ iucundissima aurora est,
gremio oritur. Hinc difficultas & ti-
mor concionatoribus enascitur, ne
forfitan in præsentis festiuitate defi-
ciant, & eisdem, quod pullis aquilæ
contingat, cùm intentis oculis solē
intueri non possunt; Aquila enim su-
os pullos ex nido deiicit, neque ut fi-
lios agnoscit, si eorum visus radius
solarib. hebetatur. Idem meritò con-
cionatores timere possumus, cùm
apertum sit, nos perspicaci aquilæ vi-
su solem iustitiæ intueri non posse.
Duo tamen meum animū excitant,
vt solem istum splendidissimum in

auroræ brachiis quiescentem con-
spiciam. Primum est promissio diui-
na, Deus enim suis prædicatoribus
os & sapientiam promisit. *Dabo illis os
& sapientiam Prouerbior. cap. 10.* Licet
ergo visus noster ad micantes solus
radios percipiendos ex se debilis sit,
diuinâ tamen sapientiâ illustratus,
eos aliquid attingere poterit. Se-
cundum est: Sol etenim iustitiæ in
Mariæ Sanctissimæ auroræ fulgentis-
simæ brachiis constitutus, licet splen-
didissimè eluceat, velo tamen nostræ
mortalitatis tegitur, & consequenter
nostris oculis accommodatur, vt eum
mentis acie consequi possimus; ad
eum fermè modum, quo olim filij
Israël faciem Moysi ex se radios emit-
tentem conspiciabant, cùm velo ali-
quo operiebatur. Hæc omnia meum
animum attraxerūt, vt in tanta festi-
uitate

vitae verba proferte auferem. Spiritus Diuinus nostram linguam moueat & efficacia verba conferat, vt vestra corda commoueam, quod Virginis Mariae interuentu impetabo. Dicamus Ave Maria &c.

Postquam impleti sunt

dies purgationis Mariae

Luc. 2. cap.

Rodolphus antiquissimus Doctor in Sermone huius festiuitatis quatuor mysteria perpendit, quae a nobis etiam accuratè pòderada sunt, *Pura purificatur: Deus offertur: Redemptor redimitur: Et quòd senex iam moriturus gratulatur.* Perpendamus, quòso, primum mysterium. *Pura purificatur.* Id est, purificationis legibus subicitur. Beatissima Virgo hodiernà die duas leges impleuit, & ad nullam earum tenebatur. Primam olim in lege veteri statutam impleuit, quae decernebatur, vt mulier quae suscepto semine masculum peperisset, triginta tribus diebus maneret in sanguine purificationis suae, nec sanctum tangeret, aut sanctuarium ingrederetur, donec dies purificationis implerentur. *Leuitici capite 12.* Ad hanc legem non erat adstricta sanctissima Maria, quia non ex virili semine, sed mystico spiramine conceperat. Aliam legem decretum erat, vt omnes primo-

geniti, qui per carnis corruptionem ex materno utero egressi fuissent, Deo in templo offerrentur, & quinque siclis, siue monetis redimeretur, nisi aliam essent ex tribu Leui, isti enim perpetuò in templo permanserant. Neque hac lege tenebatur Beatissima Virgo, quia non propriae carnis corruptione peperit, cum ante partum, & in partu, & post partum virgo extiterit. Si ergo sacratissima & piissima Maria eodem legum tenore, ab eisdem exempta erat, quare legibus purificationis subditur, ac si purificatione indigeret? Respondet optimè Bernardus in Sermone huius diei. *Verè Beata Virgo non tibi opus est purificatione, sed nunquid filio opus erat circumcisione? Esto inter mulieres tanquam vna illarum, quia sic est filius tuus in medio puerorum.* Ac si diceret, si filius propter bonum exemplum, sine vlla circumcisionis necessitate se circumcidi permisit, esto inter mulieres tanquam vna illarum, quia sic est filius tuus in medio puerorum. Ipsum praecipuè in humilitate imiteris, vt sicut se aliis pueris adaequauit, ita & tu aliis foeminis adaequeris; Et quem admodum ipsae purificantur, ita & tu, etiam si purificatione non egeas. In omnibus fermè Maria sanctissima suo filio similima extitit, in cuius creatione ita se gessit Deus, quem admodum & artifex in formatione annuli se gerit, cum illi vult pretiosum lapidem affigere; in efformati-

Bb

one enim

one enim illius semper pretiosum lapidē cōspicit, vt iuxta illius normam sedem in annulo conficiat; si lapis est rotūdus, rotūdū etiam fundamentum efficit, si quadratus, quadratum etiam locum parat, itaq; eadem figura quæ in lapide reperitur, eadē etiā in annulo relucet. Volens ergō sanctissimū Triados lapidem illum pretiosum, Verbū scilicet Diuinū, sic enim vocatur in sacris literis, *Lapidē, quem reprobauerunt adificantes, Psal. 117.* nostræ naturæ cōmunicare & artificiosè affigere, purissimū totius vniuersi aurū inquisiuit, nempe sanctissimā Virginem, in qua nulla vnquā terrena cogitatio inuenta est. In eo igitur instanti, in quo tota Trinitas sanctissima hanc pulcherrimam creaturam elaborauit, oculos ad Christum affixos tenuit, vnde tanta similitudo inter Christum & suā sanctissimā Matrē orta fuit, vt eadē, quæ de Christo dicuntur, de Beatiss. etiam Virgine efferantur. Quare si ipse inter filios hominum pulcherrimus extitit. *In quē desiderant Angeli prospicere. 1. Petri 1.* Ipsa etiam speciosissima fuit, quā sic extollit Spiritus S. *Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te.* Et si filius tantā puritate nitet, vt ipsa puritas dici meritō possit, Maria etiam sanctissima purissima est. Licet ergō inter ipsam & filium infinita distantia sit, cūm filius sit verus Deus, & ipsa pura creatura, inter se tamen maximam pportionem seruant; Idēd *Canonic. 1. & 4.* Volens spōlus signū aliqui-

bus suam spōsam indicare, hæc signū designauit. *Oculi tui columbarū.* Spōsa verō suum charissimum sponsum sic alloquuta est. *Oculi tui sicut colūba.* Vbi apertè insinuatur in spōso & spōsa eosdem columbæ oculos reperiri, & consequenter inter sponsum & spon-sam, inter lapidem & annulū, maximam similitudinē versari: Si ergō ita conueniunt, in humilitate etiam assimilentur. *Esto inter mulieres tanquam vna illarū, quia sic est filius tuus in medio puerorū.* Christus Saluator noster cūm primō suam personam manifestauit, in Iordanem descendit, vt à Ioanē baptizaretur, qui tantam Redemptoris humilitatē admirās, dixit. *Ego a te debeo baptizari, & tu venis ad me? Matth. 3.* Ac si diceret, Ipsa cælorum munditia, ille qui omnibus puritatem confert, & sordes peccatorum delet, à me per baptismum ablui debet? Tunc Christus Saluator Ioanni respondit. *Sine modō, sic enim decet nos implere omnem iustitiam.* Quemadmodum ergō prima Christi manifestatio per baptismum facta fuit, ita prima manifestatio Beatissimæ Virginis post partum, per purificationem effecta est. Et si Christus, qui est splendor Patris, in cuius conspectu cælestia corpora impura videntur, à Ioanē baptizari petit: Maria etiam, quæ totius munditiæ speculum crystallinum existit, legem purificationis implet, in quibus inter matrem & Filium Diuinum maxima similitudo elucet.

glucescit. Discursum nostrum insinua-
uit sanctus Ildesphus Archiepi-
scopus Toletanus, in sermone quo-
dam huius festiuitatis, his verbis.
*Intemerata Dei genitrix, qua se no-
verat nihil legi debere, humilitatis ta-
men gratiã legale voluit exequi præce-
ptum, adimplens illud sapientia. Quan-
tò maior es, humilia te in omnibus, &
coram Deo inuenies gratiam, cap. 3. Quæ
doctrina omnibus totius mundi Ita-
tibus necessaria est, sed præcipuè
à spiritualibus & scrupulosis ma-
ximè obseruanda, qui dum diuinis
fauoribus ac beneficiis magis abun-
dant, humiliiores esse debent, nisi
bona omnia acquisita amittere ve-
lint. Ad cuius ponderationem il-
la Canticorum verba notanda sunt,
quæ hoc intentum accuratè manife-
stant ac probant. Murenulas aureas fa-
ciemus tibi, vermiculatas argento. Cant.
capite 1. Voluit sponsus suam cha-
rissimam spon.sam splendidissimè ex-
ornare, quod ne ipsa insciã præsta-
ret, his verbis illam monuit. Mu-
renulas aureas faciemus tibi vermicu-
latas argento. Novus planè modus
exornandi sponsam. Quare aureæ
murenulæ sponsæ vermibus argen-
teis elaborantur? aurum enim ma-
ioris æstimationis est quàm argen-
tum, ad quid ergò aurum vermibus
decoratur? Hic mysterium supra in-
sinuat magis aperitur; Nam inter
maiora beneficia, quæ à Deo confe-*

runtur, inter præcipua hoc annu-
mandum est, cum videlicet supra do-
na & beneficia à Deo nobis libe-
raliter collata, propriæ miseriæ ver-
mem ponimus. Vermis humilita-
tem demonstrat, vt constat ex illis
nostri Saluatoris verbis ex profunda
humilitate ortis. *Ego sum vermis &
non homo. Psalmo 21. Quòd ergò spon-
sus supra aureas sponsæ murenulas
vermes constituat, non aliud indi-
cat, nisi humilitatem supra omnia
dona diuina elaborandam esse, quæ
omnes virtutes miro artificio ac ve-
nustate decorantur. Altiùs ista re-
petamus, charissimi filii, quia ex hu-
ius penetratione tota nostra perfe-
ctio dependet. Diuersos sanè effe-
ctus in eadem materia causant præ-
stantissima virtus humilitatis, & exi-
tiosum superbiæ vitium: Superbia
enim diuinæ misericordiæ auro, no-
stræ miseriæ vermem obducit, hu-
militas verò super aurum vermes ex-
truit, vt pulchriùs elaboretur: Su-
perbia, torquem beneficiis diuinis
superponit, humilitas verò murenu-
las, Origines ad nostrum propositum
explicat illa verba. *In labore homi-
num non sunt, & cum hominibus non
flagellabuntur. Idèd tenuit eos super-
bia. Psalmo 72. Et Cajetanus sic
accuratè vertit. Idèd torques illo-
rum superba. Id est, superbia in ip-
sis torquem elaborauit, quo collum-
cingatur, diuinà verò misericor-**

diâ tanquam filo vtuntur, vt torques perficiatur, humilitas autem ex donis ac beneficiis diuinis, murenulas conficit. *Murenulas aureas faciemus tibi. &c.* Sed quæ differentia est inter torquem & murenulas? In multis quidem differunt. Imprimis torques collum erigit, murenulæ verò ex auriculis pendent, & si magnæ sint, caput humiliant ac deprimunt. Superbi ergò multitudine beneficiorum erecto collo incedunt, & alios despicietes in altum eriguntur. *Ided tenuit eos superbia.* Iustus verò beneficiis diuinis magis in propria æstimatione vilescit. Secundò differunt, quia torques colli defectus operit, ne exterius appareant, murenulæ verò deformitatem aurium non tegunt, cum auriculas non operiant. Superbus igitur cœlesti fauore & beneficiis acceptis, proprios defectus occultare studet, ided nõ humiliatur, quia motiua humilitatis obrepta sunt. Iustus tamen cum donis diuinis magis abundat, humilior est, quia beneficiis diuinis propriæ miseræ vermem non abscondit, non torquem, vt defectus lateant, sed murenulas argento vermiculatas conficit, quæ ex auribus pendentes illi ad aurem loquuntur ac monent, vt propriæ imbecillitatis recordetur, & quòd ex suis viribus nihil sine gratiâ diuinâ potest, nec valet, quare iuxta multitudinem donorum propriæ vilitatis cognitio crescit, & consequenter su-

per aurum non torquem sed argenteos vermes elaborat. *Murenulas aureas faciemus tibi vermiculatas argento.* Hæc doctrina in Beatissima Virgine ad viuam expressa reperitur, in qua humilitas meliùs quàm in cæteris creaturis in heroico gradu splenduit. Cùm enim Angelus illustrissimis titulis eam salutasset, gratiâ plenam appellans, & supremam matris DEI dignitatem prænuncians, ipsa tamen supra prædictos titulos honorificetissimos, humilitatis vermem appoluit. *Ecce ancilla Domini, &c. Luca 1.* Dum DEVS magis eam exaltabat, ipsa de se viliùs sentiebat, quod in ipsa Filii DEI conceptione compertum fuit, ita enim se deiecit, vt propriæ dignitatis quasi oblita, montana Iudææ sine comitatu conscenderit, vt suam cognatam Elisabeth salutaret; quæ tantam humilitatē admirata dixit. *Vnde hoc mihi, vt veniat mater Domini mei ad me? Luca cap. 1.* Sed non ided Beatissima Maria officia charitatis & humilitatis omisit, quin potiùs per aliquod tempus cum sua cognata commorata est, vt omnia obsequia & seruitia præstaret. Et hodiernâ luce cum suum filium absque virili semine & corruptione peperisset, & consequenter legibus purificationis non teneretur, ita tamen se humiliavit, vt cum cæteris sceminis legem purificationis impleuerit. Secundum mysterium huius festiuita-

nitatis est, quia, ut perpendit Rodolphus; *Deus offertur*: Ipsa inquam Verbi Divini persona, quæ nostram humanitatē assumpsit, hodiè per manus sanctissimæ Virginis offertur. In hoc mysterio duo ponderanda sunt; primò huius sacrificii magnitudo. Secundò Dei erga homines intensissimus amor. Si huius sacrificii magnitudinem attentè perpendamus, notandam planè differentiam inter hoc & alia antiquæ legis sacrificia reperiemus. Deus noster semper sacrificia desideravit, ac voluit ut homines ei sacrificia offerrent, quæ signa quædam sunt pacis & obedientiæ proprio creatori debita. Quamprimùm Deus nostros primos parentes creavit, & in paradiso voluptatis constituit, eis liberam facultatem concessit, ut ex fructibus omnium arborum gustarent, solùm unam arborem sub pœna mortis prohibuit. Quòd si à mescopū & finem huius præcepti petatis, quare Deus fructū huius arboris prohibuerit. Respondeo in hac prohibitione hoc motivo eū ductū fuisse, nempe ut nostri primi parentes opportunā occasionem offerendi sacrificium habuissent, fructum enim vetitæ arboris conspicientes; ac esum illius exoptantes, hoc desiderium in sacrificium offerre possent, si ex Dei amore & obedientia promptam ad obediendum voluntatem indicarent. In

sacrificiis etiam Abel & Cain appetè conspici potest, quo affectu Deus erga sacrificia feratur. Bonitas enim & iustitia Abel, ex qua in sacris litteris commendatur, & ruina ac nequitia Cain in sacrificiis manifesta fuerunt, quæ tam in lege naturali, quàm in scripta cōtinuata fuerunt. In lege tamen gratiæ sacrificium quod offertur, est ipse Deus nostrā mortalitate indutus, qui hodiè Mariæ sanctissimæ purissimis manibus Patri æterno immolatur. Vbi notanda est differentia inter hoc sacrificium & alia quæ olim in lege antiqua offerebantur. Ista enim ex intentione suam bonitatem mendicabant, in tantum enim sacrificium Deo gratum & acceptum erat, in quantum rectā intentione immolabatur, neque enim Deus carnibus taurorum delectatur, aut hircorū sanguinem bibit, ut ipse per Prophetam testatur. *Nunquid carnes taurorum manducabo, aut sanguinem hircorum potabo? Psalm. 49.* Quòd si hæc sacrificia postulabat, non propter ipsa petebat, sed præcipuè, ut simul cum eis nostra corda duceret, & ad se alliceret. Sacrificium tamen hodiernum non ex intentione offerentis, sed ex se suam præstantiam & valorem sortitur, imò intentioni bonitatem communicat, quia Deus ipse in hoc sacrificio immolatur. In aliis sacrificiis primò Deus ad offerentis intentionem

nem, postea ad rem oblatam attendebat. *Respexit Dominus ad Abel & ad munera eius. Genesis 4.* Quia sacrificii bonitas ex offerentis bonitate pendebat. Sed in hodierno sacrificio prius Pater Aeternus sacrificium, quam offerentem respicit; quia oblatum sacrificium est Christus Dominus, offerens verò Beatissima Virgo, & cum Deo multò magis Filius Diuinus, quam Mater placeat, ita etià & sacrificium, quam offerens. Quare videtur mihi, quòd hodiernà die Beatissimi. Virgo sic Patrè Aeternum alloquuta est. *Respice in faciem Christi tui. Psal. 83.* vt Pater Diuinus potius ad rem oblatam, quam ad offerentem oculos conuerteret. Secundò ponderandus est in hoc sacrificio imensus amor, quo Deus erga hominem afficiebatur, & desiderium ardentissimum, quo cor diuinum ardebat, vt pro hominibus pateretur, cum in tam tenera aetate per manus Mariæ sanctissimæ suo Patri offeratur. Nostro sanè iudicio hoc sacrificium dulcissimi infantis, non aliud mihi videtur, quam representatio quædam alterius sacrificii cruenti, quod idem Iesus, cum triginta annorum fuerit, suo Patri Diuino in cruce offeret, modò verò sanctissimus Iesus in sua infantia hac representatione delectatur, & se ipsum quasi pro hominibus patientem considerat, & in futuris exercet. Ad hoc rectè per-

pendendum reuoco in memoriam id, quod pueris contingere solet, cum ad aliquam religionem afficiuntur, vix enim quinqueñiū impleuerunt, & ita matrem vexant, ac continuis lachrimis exagitant, vt non desistant quovsq; etiam in tenera aetate illius religionis habitu eos induat. Cum verò puer se religioso habitu vestitū intuetur, ad omnes domesticos tantà hilaritate accurrat, & ita nouis vestibus superbit, ac si regiam dignitatem, aut Tiaram Pontificiam accepisset. Rogo, charissimi auditores, estne puer iste verus religiosus? minimè, solum enim religiosam personam effingit, ac id, quod euolutis aliquibus annis euenturum est, repræsental. Eadem consideratione in præsentī oblatione vtī possumus, vt corda nostra magis in huius sanctissimi infantis amorem incalescant. Dulcissimus igitur Iesus, cum ab instanti suæ cōceptionis omnia, quæ pro hominibus passurus erat, cognosceret, ita nos dilexit, vt post suam natiuitatem nihil aliud, quam pro hominibus pati & mori desideraret, singula etiam momenta, & horas pro annis computabat, & sine dubio hoc ardens desiderium parentibus innotuit. Dùm ergò Beatiss. Virgo sui filii voluntatem cognouisset, vt in representatione futuræ passionis delectaretur ac occuparetur, hodiernà luce repræ-

præsentatione venturæ passionis induit eum, in templum ducens, quo indicauit aliquando in montem caluariz ducendū fore. Et cū ad templum peruenisset, in manus sacerdotis Simonis deposuit, quo demonstrauit suo tēpore in brachijs crucis cōstituendum, vt ibi hoc sacrificium consumaretur. Tandē pro quinque monetis suum filium à sacerdote redemit; quā repræsentatione proditionem ludæ manifestauit, qui cū esset sacerdos, nostrum saluatorem pro triginta denarijs venditurus erat. His repræsentationibus puer Iesus summoperè recreabatur, quia sibi præ nimio desiderio hæc omnia, & proditionem & venditionem Iudæ iam adesse videbatur, imò, & turpissimam passionem, quam sibi vt præsentē effingebat: tanto propter hominē patiendī desiderio tenebatur, in quo suum amorē imensum erga homines apertis iudicijs demonstrauit. Hæc sunt, Charissimi filii, nostri saluatoris etiam ab inuēte ætate desideria. Quis ergò vestrū tam durus & frigidus erit, qui tanti amoris igne non inflammetur? Quis suā recreationem & gaudiū suum in inlaboribus pro Christo tolerandis non constituet? Cū passionis & mortis dies sit nostri redemptoris recreatio, si passio amarissima & mors crudelissima pro omnium hominū salute & amore, dies est sponsationis & lætitiæ cordis sui, quare mo-

lestiæ huius vitæ, ceteræ, pœnitentiæ, paupertas, mortificatio &c. non hilariter & libenti animo accipienda sunt? Et si Christus Saluator noster, cū non patitur, saltem in suæ mortis figura & repræsentatione occupatur; quare etiam Christianus, iam quod pro Christo de facto non patitur, in repræsentatione tamen passionis nostri Saluatoris aliquod temporis spatia non infumet? Apostolus Paulus tam sedulò Christum imitabatur, & tam ardentè pati pro ipso desiderabat, vt si aliquando de facto pro ipso non pateretur, necessarium erat, vt Deus aliquam suæ passionis repræsentationem ante illius oculos proponeret. Ad cuius confirmationem notandum est egregium sacræ scripturæ testimonium ex Actibus Apostolorum. Cū apostolus Hierosolymam tenderet, Cesarèam peruenit, & cū ibi moraretur, quidam Propheta Agabus nomine ad eundem aduentauit, qui Paulum conueniens, cinctorium quo præcinctus erat, abstulit, & eodem his verbis illius pedes ac manus ligauit. *Hæc dicit Spiritus Sanctus. Virum cuius est Zona hæc, sic alligabunt in Ierusalem Iudæi, & tradent eum in manus gentium. Actor. cap. 21.* Mirandum planè est, quod Spiritus Diuinus, qui afflictorum consolator & leuamen est, sic Paulum tot laboribus & angustijs iam antea ab alijs plurimum vexatum, constringat, &

no

nouas angustias & vincula prænunciat, conuenientiùs videtur, si nihil Apostolo ex his, quæ Hierosolymis eventura essent, prædiceret. Optimè tamen à Spiritu Diuino præmonitus est Apostolus Paulus; Sciebat enim consolator spiritus, quòd sicut carnales homines in representatiõe lasciuia amoris & suarum vanitatum delectantur: ita etiã Paulum in suæ passionis ac tormentorum representatione recreari. Quemadmodum etiam sponsus maximo afficitur gaudio, cum suæ sponsæ imaginem intuetur: Ita Apostolus duri carceris ac vinculorum imagine lætabatur. Et si Christus ita suam passionem exoptabat, vt ante ipsam necessarium erat aliquod ipsius exemplar proponere: Ita Paulus tanto desiderio pro Christo pati exoptabat, vt dum non patiebatur, necessariũ esset vt spiritus Sanctus Prophetã mitteret, qui illius manus ac pedes ligaret, ac passiones, vincula & squalentem carcerem prædiceret, vt sic in læticia cordis sui Hierosolymam veniret. Tertium mysterium huius festiuitatis est. Redemptor redimitur. Ipse qui est totius generis humani Redemptor, hodie tã vili pretio suæ sanctissimæ matri venditur, vt ei pro quinque siclis seu monetae cedatur. Notate, charissimi filii, quàm paruo pretio Deus donetur nobis. Hic apertè verificatur id quod Deus per Esaiam dixit cap 55. *Omnes sitientes venite ad*

aquas, & qui non habetis argentum, properate, emite & comedite. Venite emite absq; argento & absque vlla commutatione vinum & lac. Quibus verbis Deus homines invitat ad vitalem aquã hauriendam, quæ sitim extinguit & eos qui nõ habent pecunias etiam ad conuiuium vocat, vt fermè gratis emant & comedant vinũ & lac. In hoc loco Esaiæ, duplex Dei proprietas insinuat. Prima & quæ in iustis elucet, est; Deus enim iustis multò plura & maiora bona confert, quàm promittit. Secunda est, nam ea quæ confert, tam vili pretio donat, vt ferè pro nihilo etiam propriam personam concedat, vt in hodierna oblatione constat, in qua Christus Dominus pro quinque monetis suæ sanctissimæ matri veditus fuit, ait ergò propheta Esaias. *Omnes sitientes venite ad aquas &c emite & comedite.* Perpendamus, quæso, modum istum loquendi Prophetæ. *Emite & comedite.* Videtur enim peregrinus & non cohærens cum invitatione. Nam si Deus ad aquas bibendas invitat, quomodo subiungit, *Emite & comedite?* aquæ enim non comeduntur, sed bibuntur. Quare ergò Deus primò ad aquas inuitat, & postea dicit, *Emite & comedite?* &c. Hic prima Dei conditio & proprietas aperitur; bona enim quæ promittit abundanter largitur, multò planè plura quàm hominib. promittit, ad solas aquas inuitat, postea v erò non solam

Solam aquam, sed optimum cibum, æternum nempè gloriæ pondus liberali manu porrigit. *Conuiuium pinguium, pinguium medullatorum. Esai. 25.* Ad dit deindè Propheta. *Venite emite absq; argento vinum & lac.* Vbi eadem Dei conditio manifestatur, conuiuium enim tantum primâ fronte aquâ promittebat, in exequutione tamen vinum & lac continet. Deinde in prædictis Esaiæ verbis non sine mysterio de aqua, vino & lacte mentio fit: Aqua sitim extinguit, vinum cor hominis lætificat & confortat, lac verò somnum causat, vt constat, cum illa fortissima mulier Zizaram interfecit, prius haurtum lactis porrexit, quo ita somno sopitus fuit, vt clauo illius caput terebrare potuerit. Cum ergo insinuat Esaias Deû justis aquâ, vinum & lac conferre, maximum iustorum præmium manifestat, Nam qui Deum adipiscitur, nec sitit, cum Deus sit fons aquæ viæ quæ totâ sitim extinguit; nec cõtristatur, quia vinum Angelorum bibit, quod totum hominem recreat & confortat, suauissimè tandem quiescit, quia lac diuinum hausit, quo dormiens iustus & conquiescens, ea facillè consequitur, quæ à peccatoribus, etiam si cõtinuis laboribus vexentur, inueniri nõ possunt. Quod Propheta psal. 126. accuratè his verbis indicauit. *Vanum est vobis ante lucem surgere: surgite postquam sederitis, qui manducatis panem doloris.* vbi insinuat peccatorum vigilias e-

tiam antelucanas, vanas p̄fusus esse & nullius momenti, vt Eutimius rectè notauit, vocem priorem *Vanum* cæteris connectens. *Cum dederit dilectis suis somnum. Psal. 126.* Hic secunda Dei conditio & proprietates aperitur, iustis enim ita gratis confertur, vt in ipsa pace & quiete eum inueniât, idè hodiernâ die tam vili prætio redimitur, vt constet quàm liberaliter & gratis hominibus conferatur. Vltimum huius celebritatis mysteriû est. *Quod senex iam moriturus gratulatur.* Sanctus enim Simeon iam morti proximus, cum puerum Iesum & suam sanctissimam matrem templum Sanctum Ierusalem ingredientibus, intuitus est, cum duplicem illâ columbâ orarum virentis oliuæ gestantem conspexit, absq; dubio summo sui cordis gaudio exultauit, præcipuè cum esset iustus & sanctus, & redemptionem Israel expectaret, *Iustus & timoratus.* Optima sanè attributa pro senè longâ iam ætate confecto, iustus erat & timoratus, ac per reuelationem diuinâ agnoscebat; *Non visurum se mortem, nisi prius videret Christum Domini.* Notanda sunt illa verba *non visurum se mortem &c.* Priusquam sanctus Simeon moreretur, mortem ipsam aspexit, idè non inter mortuos, sed inter viuos annumerandus est, ille planè Deo moritur, qui priusquam mortem aspiciat, vltimum diem claudit, De Basilisco referunt philosophi, quod si primò hominem aspiciat, suo aspe-

Cc

Et ho-

Et hominem interimat, si verò prius ab homine videatur, basiliscus perit & humano visu necatur. Idem in spiritali morte contingit, quam si quis attentè prævideat, mortem ipsam superat ac deuincit, è contra verò si impuisà morte discedat. Sanctus Simeon mortem prius aspexit, idè cum Christo vixit, illius desideria impleta fuerunt, & propriis oculis desideratum cunctis gentib. intuitus est, ac tandem cygnus ille, ante obitum ipsam mortè prænuncians, dulciter cantare cæpit. *Nunc dimittis seruum tuum Domine, secundum verbum tuum in pace.* Postquam Christum vidit, non amplius vità appetiit, oculi enim qui Iesum aliquando conspexerunt, nullo modo ad terrena perspicienda aperiri debet. Beatissimi, ergò & sanctissima Virgo in brachiis Simeonis Patri Eterno filium offert, qui tantum munus libèter acceptans, ex manib. sancti Sacerdotis accepit, & ita suis oculis placuit, vt ppter illud totum hominū genus ad antiquam amicitiam reuocauerit. O dulcissime Iesu, amor & desiderium nostrum, spei & securitatis firmissima columna, te intra nostra brachia & corda, sicut sanctus Simeon, validè compressum tenere vellemus, vt semper Patri Eterno offerremus. Propheta Daniel cap. 7. Sic ait. *Et ecce cum nubibus cæli, quasi filius hominis veniebat, & vsque ad antiquum dierum pervenit, & in conspectu eius obtulerunt eum.* Vbi insinuatur, Dei Filium per-

petuò suos electos Patri Diuino præsentare. & ipsos eundem Dei Filium suo patri offerre & immolare. Si vos ergò, filii charissimi, spiritalia bona à Deo certò impetrare velitis, semper dulcissimum Iesum tanquam thesaurum in fititum ac munus pretiosissimum offeratis: Hoc cibo libenter vescitur senex Isaac, quo Iacob benedictionem, aliàs sibi indebitam, consequitur, ne igitur in illius conspectu vacui appareatis, semper vobiscum vestrum Saluatorem, siue ad merendum, siue satisfaciendum deferatis, sic cœlestem Ierusalem cum sancto Simeone & Beatiss. Maria ingredi poteritis, in præsentī vita per gratiam, & in futura per gloriam, quam mihi & vobis præstare dignetur Iesus Christus. Amen.

Sermo secundus.

PRO SALVTATIONE Angelica.

Odīe dies est exultationis & lætitiæ, præcipuè tamen pro pauperibus, cum amicitia Dei & illius beneficia erga hominem apertè manifestentur. Hodīe via securissima aperitur, vt in nostris necessitatibus efficax remedium inueniamus. Qui in hoc sæculo pauperes sunt,

res sunt, & simul morbo laborant, in maximis angustiis constituti sunt; quia pauper, si benè valeat, proprio sudore ea, quæ necessaria sunt ad vitam honestè degendâ, lucrari potest, & si infirmus sit, & necessariavitæ possideat, effugium & leuâmen aliquod habebit: At si omninò pauper & infirmus est, miserriam vitâ ducet, & vndique extremis angustiis opprimetur. Qui in tantis miseriis versantur, præcipuis festiuitatib, iuxta templorum limina residere solent, vt à ditioribus personis templa visitantibus, elemosynam acquirant, vt se sustentare possint, ibi clamorib, excitatis suam miseriam manifestant, vulnera, & infirmitates ostendunt, vt sic quantumuis rigentia corda ad commiserationem comoueant. Omnes nos, charissimi auditores, pauperes & infirmus sumus: primum affirmat Paulus 2. ad Corinth. 3. *Non quod simus sufficientes cogitare aliquid à nobis, quasi ex nobis.* Quæ enim maior paupertas excogitari potest, cum nullus nostrum ex se, nec dum cogitationem aliquâ elicere possit? Nullo alio Apostolus nostram paupertatem magis extollere ac exprime potuit, quàm asserendo, nec vnam solâ cogitationem à nobis, quasi ex nobis emanare posse, nisi diuino auxilio nitamur, quasi per modum elemosynæ à Deo medicato. Quodd autem infirmi simus, idem Apostolus insinuat. *Nos infirmi sumus in illo.* 2. Cor. 13. Vbi loquitur de præcipua hominis ægitudine, quæ est

peccatum, Si ergò pauperes & infirmus sumus, ad quam anchorâ cõfugiemus? Dicam vobis apertè; hodiernâ enim luce gloria Imperatrix, ingentibus diuitiis ditata, templum ingreditur, & suis manibus totum cælorum thesaurû gestat. Ad portâ igitur templi, tanquam pauperes & infirmi festinanter accurramus, ibi nostra ignorantia vulnera manifestemus, & à cælorum Regina Spiritus Sancti gratiam pro elemosyna mendicemus, quam, vt pro nobis libetius postulet, Angelicâ oratione salutemus eam. Dicentes, Aue Maria.

Postquam impleti sunt dies purgationis Maria.

Luc. 2, cap.

IN hac iucundissima purificationis die, Pater Æternus & Beatiss. Virgo tabernâ mercatoris, & celebres nundinas instituunt, nò tamen quascunque merces vendendas exponunt, sed solum infinitum thesaurum sanctissimæ Trinitatis, Filium nempe Diuinum, què hodiè parentes eius in templum inferunt, vt in tam celebri loco nundinæ & contractus mercaturæ, celebretur. *Tulerunt illû in Ierusalem vt sisterent eû Domino.* Hic purissima Virgo suarum mercium iura persoluit, ac officialib, aperuit, vt in suis registris merces notarét, Et licet ipsa comunib, illiº regni iurib, non teneretur, eû primogenitû sine corruptione

Ec 2 pepe-

peperisset; Quia omne masculinum adaperiens Vuluam, sanctū Domino vocabitur, noluit tamen se vt virginem & incorruptā ostentare, ne mercatores ex hoc ansam sumerent, ad tam imensos thesauros hoc motiuo descenderos, quia videlicet, nō iuxta regni iura venditioni ac emptioni exponerentur. Sanctiss. ergō Maria & sanctus Ioseph mercimonie præcium primò designant, ac taxam vocitant, nō quidem triginta argenteos, iuxta Principum sacerdotū obligationem, quibus primogeniti eorū redimebantur, sed par turturū, aut duos pullos columbarū, ne forsitan pauperes propter summitatem pretii conuerterentur ac excusentur, se Iesum emere non posse, turtures, aut duo columbarum pulli sufficiunt, & si ista desint, dulcissimus Iesus solis suspiriis, ac ardentibus desiderii comparari potest. Harū mercium, & infiniti thesauri procuratores & præcones fuerunt sanctus sacerdos Simeon & Anna Prophetissa. *Et venit Simeō in spiritu in templū. Et Anna Prophetissa, qua non discedebat de templo, ambo tantæ æstimationis margaritam eximiis laudib extollūt, vt mercatores erga illam afficiantur. Tandem sanctus Simeon in manus accepit, vt toti vniuerso visendam proponeret. Et ipse accepit eum in vlnas suas. Non sine mysterio ait Euangelista tantum thesaurum in vlnas accepisse, vbi brachia sancti sacerdotis vlnas vocat, vt denotaret, dulcissimum. Iesum ho-*

minibus per vlnas & mensuram vendi, vt vnusquisque de nostro Salvatore accipiat id, quod sibi placitum fuerit. His ingentibus diuitiis triumphat sanctus senex, & repente prophetizat, ac dulcia carmina in laudem & honorem nostri Redemptoris componit. *Et benedixit Deum & dixit. Nunc dimittis seruum tuum Domine, secundum verbum tuū in pace. &c* Tria sunt, quæ homines allicere solent, vt ea sibi emant, quæ in aliqua taberna mercatoria venduntur. Primum est. Quando ea, quæ venduntur, ipsis necessaria sunt. Secundum: cum merces aliàs magni pretii & æstimationis vili pretio venduntur. Tertiū maximè emptores allicit ipsius venditoris bona gratia, & expedita voluntas ad merces sine molestia, & commodè expediendas: Aliqui mercatores sunt, qui suo sale ac lepore omnes ad se trahunt ad emendū etiam ea, quæ non ad eā necessaria sunt. Hodiernā luce, charissimi filii, Beatiss. Virgo & æternus Pater nos ad nundinas vocant, vt infiniti valoris thesaurum, dulcissimum nempe Iesum emamus. *In quo sunt omnes thesauri sapientia & scientia Dei.* Tria igitur nostros animos allicere debent, vt tam imensos thesauros nobis comparemus. Primum est: mercium necessitas; Quia id quod venditur, est noster saluator & Redemptor Iesus Christus, qui magis nobis necessarius est ad vitam gratiæ conseruandam quam

quàm cibus ad alendam vitam corpoream. Ita asserit sanctus Amphilochius Iconiæ Episcopus in oratione à se edita de Anna Prophetissa. Nul-
lus est, inquit sanctus Episcopus, qui Christo non indigeat. Virtutibus, vt vitia superent, omninò necessarius est. Fidei imprimis, vt maiorem auctoritatem sortiat. Nam Saluatoris nostri hodiernâ præsentatione quodammodò extollitur, & per gravissimorum testium comprobationem, quales fuerunt Simeon & Anna, magis exaltatur. Spes etiam roboratur: si enim Christus in tam tenera ætate pro nostris peccatis offerretur, meritò expectare possumus, eundem labentibus annis, cum iam ætate profecerit, pro nostris sceleribus Patri æterno immolandum esse. Deinde charitas nostri Saluatoris apertè manifestatur, cum à sacerdote Hebræo pro duobus pullis columbarum se vendi permittat, quod apertum indicium est, ita Christum nos diligere, quodd à nobis, pro bonis tantum desiderii, si alia desint, emi se permittat. Omnes deniq; peccatores Christo indigent: superbi quidem, quia eum ita humilem considerantes, vt leges etiam, ad quas non tenebatur, adimpleuerit, superbia eorū cõprimetur, humilitas verò exaltabitur: Avari, quia liberalitatem virginis intuètes, quâ sui vteri thesaurum, & cum eo omnia quæ possidet, Patri æterno offert, auaritia conculcabitur & dei-

cietur. Sensuales & impudici, cum hodiè in remediū ipsorū puritatis ideè & viua exemplaria, puriss. virgo, castissimus Ioseph, ac tẽperantię imagines, Simeon & Anna in templo cõpareant. Inuidi etiã: quia sanctis. Maria nò solum bona nostra nò appetit, sed potiùs imensos celorū thesauros sub p̄prios filio cõprehenfos, liberaliter comunicat. Iracundi: quorum effrenata audacia, ac insanus furor statim cõprimetur, si in patientissimū Iesum, & Virginẽ mitissimã mentes & corda convertãt, cum hodiè noster Saluator tãquã agnus ad tẽplum ducatur, & patietèr sui venditionẽ ferat, Maria verò sanctissima Simeonis p̄phetiam libenter aufcultet. *Et tuã ipsius animã pertransibit gladius.* Deinde pigri & in legum diuinarum obseruantia negligentes nostro Saluatore indigent, vt eorum pigritia ac vecordia cõfundatur, cum Rex & Regina Angelorum, etiam leges diuinas, quib. nullo modo astringebãtur, tam diligenter persoluant. Potatores deniq; ac intemperantes heluones vètri suo ac veneri nati, ex vniuersa Ecclesia Catholica relegantur, & vi ac efficacità ieiuniorum & orationum Annæ Prophetissæ in exilium mittuntur. *Qua non discedebat de templo ieiuniis & orationibus seruans die ac nocte.* Si ergò dulcissimus Iesus omnibus nobis necessarius est, & pro omnibus in templo venditioni exponitur, justum planè & æquissimum est, vt omnes nostrum

Saluatorem emamus. Secundum, quod nostrum animum excitare debet, vt tantum thesaurum nobis comparemus, vilum pretie est, quo immensi valoris merces à Maria & Iosepho taxantur. *Par turturū, aut duos pullos columbarum.* Pro pari turturum, aut duobꝯ pullis columbarum dulcissimus Iesus in remedium peccatorum redimitur, vt omnes, etiam ad extremā paupertatem redacti, infinitum cœlestis aulæ thesaurum sibi comparare possint. Perpendamus quælo charissimi filii, ad nostram ædificationem huius oblationis taxatum pretium. *Par turturum, aut duos pullos columbarum.* Quare columbarum pulli, vel par turturum, & non eorum pulli pro pretio designantur? Circa primum mirabilis columbarum proprietates animaduertenda est, ita enim fecundæ sunt, vt singulis mensibus ova pariant, foueant, ac in lucem pullos emittant; Pullis ergo columbarum Deus constituit seipsum nobis exhibere, hoc planè motiuo, vt nos in perfectione instruat ac doceat, quâ ratione ad virtutis culmen pertingere debeamus. Aliqui inter christianos reperiuntur, qui facile spiritum salutis concipiunt, sed eadem facilitate parturiunt, sæpè devotione feruent, & in diuinis incallescunt, postea verò breui temporis decursu in spiritualibus exercitiis lassescunt; Non his dulcissimus Iesus venditur, columbas postulat, quæ

semper fructum benedictionis emittant. Ad huius confirmationem notandus est accuratus locus sacre scripturæ. *Et videns Iesus fici arborem vnâ secus viâ, venit ad eam & nihil inuenit in ea: nisi folia tantum, & ait illi: Nunquam ex te fructus nascatur in sempiternum. Et arefacta est cōrinuē ficulnea.* *Matt. 21. cap.* Sanctus Augustinus & sanctus Ioannes Chryostomus aduertunt, Christum Dominum hâc accessisse arborem, vt fructum quæreret, non quia ignorasset fructibus carere, sed vt motiuum sumeret ad mysterium aperiendum. Idem notavit Theophilactꝯ super istum locum; cum ergo non inuenisset in fico fructus, statim arbori maledixit. *Nunquam ex te fructus nascatur in sempiternum.* Quod, si ex sancto Marco mensem ac diem huius exquiramus, manifestè inueniemus, tunc nondum tempus fuisse, vt illa arbor fructus produceret. *Non enim erat tempus ficorum cap. 11.* inquit Marcus; Quia, vt colligitur ex computatione Evangelistarum, hoc factum est vndecimo martij. Quare ergo Christus Saluator noster fici arborem maledixit eo tēpore, quo nō solūm arbores fructibus carent, sed etiam foliis? Omnia enim hyemali tempore frigidibus rigent, & suam pristinam venustatem ac pulchritudinem deplorant. Rationem huius reddit Hieronymus in explicatione huius loci. Inquit enim, Christum ided illam arborem male-

maledixisse, vt mysteriosè differentiã indicaret inter hominem & alias arbores, quæ in hortis plantantur: istę enim non semper, sed destinato tempore fructus proferunt; homo verò semper, siue hyberno, siue estiuo tempore frondib. & fructib. abundare debet, nisi diuinam indignationem incurtere velit. Si Christus illi arbori maledixit, quia fructus non habebat, quid de aliis efficiet, quæ non solum bonis fructibus carent, sed malis & nociuis, nempe turpitudine, scandalo publico, latrociniis ac rapinis, iniustitiis, & aliis fermè innumeris peccatorum generib. referatę sūt? Id plane eis eueniet, q. aliis accidisse legim. Nam si sint publica peccata, quæ pusillos offendat, & ruinę occasionem præbeat, terra aperietur, & infernalib. flammis consumetur; Si turpia & inhonesta, immaturā morte rapiuntur: Si peccata inobediencię fuerint, grauissimè punientur, vt in inobediente Ablalone aperte constat, qui cum parentis exercitum effugeret, propriis criminibus inter cælum & terram appensus, miserimè interiit; Quia filium inobedientem neque terra, neque cælum sustinere possunt, idè hoc mortis genere, & hactā confossus occubuit. *Parturiturum, aut duos pullos columbarū.* Aliud mysterium investigandum est circa taxatum pretium pro nostri Saluatoris emptione. Quare par turturum à Beatiss. Virgine & Sanctiss.

Iosepho & non pulli eorum, p. pretio designatur? Mysterium huius inueniemus, si ad constitutionem pullo- rum turturum attendamus, sunt enim leuissimi capitis, idè homines, qui citò credunt, & ad quamcunque auram mutantur, nostro idiomate pullorum turturis nomine designantur *Tortolicos*. Licet ergò Deus homines tanquā pullos columbarū, quoad simplicitatem velit, non tamen leues, sed maturo iudicio præditos, modestiã & grauitate præstātes. Multi passim reperiuntur, qui propter vnum vel alterum humanitatis verbum, quod ex ore Principis acceperūt, iam præfecturas, Episcopatus, vel totius principatus regimen sibi imaginantur, quod leuitatis iudiciū præcipuè in fæminis apparet, quæ, si fauores Principis persentiāt, ita intumescunt, vt vix audiri, aut tolerari possint. Alii his leuiore reperiuntur, qui suorum maiorum magnalia, stemmata, pro sapię antiquitatem, singulis horis & momentis iactant, nec de aliis rebus conuersantur, aut loqui sciunt. Hoc planè maximam animi leuitatem, & capitis imbecillitatem demonstrat; præcipuè in aliquibus, qui ad tantam paupertatem redacti sunt, vt philosophorum more his discursib. & cōtemplationibus alantur; Idè Deus non turturum pullos, q. leuitatem iudicāt, sed turtures, p. pretio exposcit, vt nos ipsū pro vili emere possemus

Pi-

Pierius notandam turturū proprietatem designat, ex qua secundam rationem reddemus, quare turtures pro oblatione admittebantur, vt infatū^o redimeretur. Turtures, inquit Pierius, cum sponsum amittunt, nunquam virentibus ramis insident, sed præ mærore aliarum avium societatem effugiunt, & quasi sequestrati solitariam vitam ducunt. Petit ergo Deus, charissimi filii, vt, si nostrarū animarū sponsum propter nostra scelera amissum iterum invenire ac recuperare velimus, tanquam turtures incedamus, qui non in iucundissimis arborib. aut virentibus ramis resident, sed deserta loca conueniūt, vbi cum luctu & mærore pristinum statum deplorant. Quæ cum ita sint, quomodo spōsum inueniēt, qui omnem diligentiam & conatum in pompa & apparatu sæculari, in vestitiū splendore constituunt? Si nostra corda ex absentia gratiæ & charitatis rigent; quomodo Deū inueniemus in huius sæculi deliciis, vanitatibus, superfluitate vestium, quib. nostrum corpus ita variis coloribus, ac si non in hiberno tempore per culpam, sed in vere, cum prata ridet & amantissimè florent, constitutū esset? Audite, quæso, quæ ratione sanctissima Regina Ester suū spōsum quæsierit, cum in quadam afflictione constituta existimauit à se discessisse. *Cumquæ deposuisset vestes regias, stertibus & luctui apta indumenta suscepit, & pro*

vnguētis variis cinere & stercore impleuit caput, & corpus suum humiliavit ieiuniis: omniaque loca, in quibus anteatari consueuerat, crinium laceratione cōpleuit. cap. 14. Diligenti planè ac solerti curâ Deum inquisiuit, vestes enim Regias deposuit, purpuram abiecit, coronam spreuit, sceptrum calcavit, & iuxta internum animi dolorē vestes induit, ac aspero cilicio membra contexit, præciosa vnguenta, quibus suum caput vngere solebat, in cinerem commutauit, corpus ieiuniis maceravit, crines etiam, qui suo splendore radios solis obscurabāt, laceravit, & per palatium sparsit: sic sanctissima Regina Deum quæsiuit, & idē statim inuenit. Neque enim in delectationibus aut delitiis, conuiujs, vel musicorum conuentu, opulentia & vanitate huius mundi, sed in nuditate, paupertate spiritus, in cilicio & cinere reperitur. Et hæc sanè ratio est, quare sponsa, cum suum sponsum quæsiuit, non inuenit. Diu sponsum ad ianuas sponsæ, verbis amore flammatis pulsauerat. *Aperi mihi soror mea, immaculata mea: quia caput meum plenum est rore, & cincinnati mei guttis noctium. Quæ cum se excusasset. Expoliaui metunica mea, quomodo induat illa? laui pedes meos, quomodo inquinabo illos? Canticorum capite quinto.* Tandem surrexit sponsa cooperta forsitan præcioso pallio, vt aperiret dilecto suo, non tamen sponsum inuenit: properauit
citi-

citiùs vt per plateas quæreret, & in ciuitatis custodes incidens ab eis vulnerata fuit, custodes verò muro- rum ab ea pallium abstulerunt. Quare Sponsa suum sponsum tam sollicitè per uicos & plateas quærens non inuenit, sed potiùs in latrones incidit, qui eam vulnerârunt, ac propriis uestibus exuerunt? Ratio hu- ius fuit, quia Deum pretiosis de- nudata uestibus non quæsiuit, nec loco earum lachrymis, cilicio & mortificatione cooperta fuit, sed pal- lium induit, quod sine dubio alicu- ius æstimationis erat, aliàs non tan- tà violentiâ, vulneribus etiam infli- ctis, illo spoliata fuisset. Si hoc ita est; quomodo nos pretiosis ornati uestibus, quæ nostram vanitatem & superbiam demòstrant, sponsum in- uenire poterimus? Tertium & vl- timum, quod nostrum animum allie- cere debet, vt Christû emamus, mer- catoris gratia & affabilitas est, vt mer- ces commodè nobis comparemus; merces enim per manus Beatiss. Vir- nis expediuntur, quæ ita nobis vti- les & liberales sunt, vt cum diuinis coniunctæ, perpetuam pacem inter Deû & homines conciliauerint. Ve- rum nos homines ita viles & ingrati sumus, & nullius fermè substantiæ ac momèti, vt prædictas merces indies vilescere permittamus, quod non ex defectu mercaturæ, sed ex nostra im- probitate ortum habet, cum merces tanti pretii & æstimationis, ita no-

bis viles & necessarias, & pro nihi- lo fermè taxatas, & manibus San- ctiss. Mariæ liberaliter oblatas emere nolimus. Idèd meritò conqueritur & lamentatur Deus per Isaiam cap. 59. *Et vidit quia non est vir, & a- poriatus est, quia nò est qui occurrat, ac si apertiùs diceret. Vidit Deus nul- lum esse inter mortales, qui cælestes thesauros emere vellet. Et aporiatus est. Hoc Verbum Aprior græcum est, & quoad significationem illius variant Doctores, S. Irenæus mar- tyr asserit afflictionem & angustiam indicare, & sumit metaphorâ ab eo, qui cordis angustia premitur, & præ afflictioe spiritus vix respirare potest, quia poris caret, per quos internam spiritus afflictionem foras emittat, quare existimat hoc verbum aprior deriuari ab aporos, quod significat *Sine poris*. Sic ergò Irenæus hæc ver- ba explicat, *vidit quia non est vir, & aporiatus est, quia non est qui occurrat.* Id est, animaduertit Deus hominum ingratiuidiem, & aporiatus est, hoc est, ad extremas cordis angustias de- ductus est, quia nec poros, nec viam aliquam reperire potest, per quam cordis molestiæ & internæ spiritus afflictiones exhalentur, homines enim ita beneficii diuinis ingrati sunt, vt Dei merces & infinitos mi- sericordiæ diuinæ thesauros, quos tanto labore in terram detulit, sper- nant ac negligent. Sanctus Hierony- mus affirmat, quod illud verbum *A- prior**

Dd

prior

porior miseriam & paupertatem indicat, & ita *Aporiatus est*, idem valet, atque *pauper factus est*. Eandē explanationem sequuntur S. Ioannes Chrysoſtomus, S. Ambrosius, & eam confirmant ex illis verbis Apostoli. 2. Corinth. 4. *Aporiamur, sed non destituimur*. Id est, inopiam patimur, sed non idēdē prae fame morimur. Senſus ergō illorum verborum iuxta interpretationem Hieronymi iste erit. *Aporiatus est, quia non est qui occurrat*. Hoc est, depauperatus & ad vltimā miseriam redactus est, quia non est qui occurrat; hoc est, quia nullus illius merces etiam vili pretio comparare vult. Mirandum sanē est, quōd Deus omnium creaturarum supremus Dominus ad tantā paupertatem deuenit. Potestne Deus, inquit Hieronymus, inopiā pati, aut depauperari? Respondet Sanctus Doctor, Deum ad tantā paupertatem deuenisse, quia suae merces & infinitae diuitiae, quas ex caelestibus palatiis secū duxit, nō expediuntur, quia non est qui occurrat, nullus ex sua taberna mercatoria aliquid emit, idēdē illius merces vilescunt, & ipse ad extremam paupertatem redigitur. Quod hac accommodata similitudine rectē explicari potest: sapiūs enim evenire solet, vt ditissimus mercator domum suam omnium mercium genere refertam habeat, & si ab illo interrogem⁹ qualiter contractus & negotia succedant, respondere solet, omnia adversam fortunam cōitari, addit etiam se de-

pauperatū esse ac omnino miserū. Quōd si iterū instemus interrogando, cur se pauperem appellet, cū sua domus omnib. mercibus etiam pretiosissimis abundet; respondebit eā esse suae iacturā ac perditionis causam, quia nihil venditur, & contractus ac mercaturae silent. Sic igitur Esaias Deum depingit. *Vidit quia non est vir, & aporiatus est*. Deus enim in sua Ecclesia nundinas, ac mercatoriam domum instituit, in qua aeternos thesauros venditioni & emptioni exposuit, & *aporiatus est*, id est, extremē pauper est. Quōd si interrogetis, quomodo pauper esse potest, qui aeternis diuitiis abundat? Respondet Esaias, *Quia nō est qui occurrat*, merces enim non expediuntur, nullus mercatoriam domū accedit, contractus silent. Et si à sancto Propheta Esaiā iterum rationem huius diligentius exquiramus, ita ait. *Et vidit Dominus quia non est vir*: optimā rationem reddit, quia videlicet videt Deus se non habere virū, qui sua negotia sollicitet, vt caelestes thesauri venundentur. Desunt iam Dauides qui causam diuinā defendant, non inuenitur alter Simeon iustus & timoratus, qui Dei thesauros & diuitias praedicet; *Hic venit in Spiritu in templū, & caelestes thesauros in vlnas accipiens, ac praconis munus agens, totius vniuersi oculis, pposuit. Ante faciem omnium populorum*. Idēdē S. Euangelista hominem, quasi per antonomasiam appellauit, *Ecce homo erat in iherusalem*; Quia dum S. Simeon

in vi-

in uinis erat, Deus hominē ac uirum
 præstantissimū habuit, qui peccato-
 res ad misericordiæ diuinę fōtem ad-
 duceret. *Expectans consolatione Israel.*
 Ipse ardentissimo desiderio aduentū
 nostri Saluatoris in mundū desidera-
 uit, ut per illi⁹ euulgationem omnib.
 innotesceret, consolationem Israël
 præsentem esse. Miror sanè quòd pec-
 catores tam imēnsos thesauros, & tā-
 ti valoris merces ita negligent ac de-
 spiciāt, cū aliās ea quæ Deo in præ-
 tium conferuntur, iterum in nostram
 utilitatem cedant. Amittuntur nē,
 charissimi filii, ea quæ Deo nostro do-
 nantur, aut pro sua comōditate & v-
 tilitate retinet? neutrum planè, o-
 mnia enim quæ illi offeruntur, in in-
 tegrum & in nostrum comōdum sta-
 tim reddit, solū illa euanescent &
 pereunt, quæ carni & dæmoni conce-
 duntur. Multæ planè virgines suam
 venustatem ac pulchritudinem cum
 summa laude cōseruāssent, si eā non
 mundo & carni, sed soli Deo conse-
 crāssent, variæ etiam infirmitates im-
 pedirentur modò, si optima corporis
 constitutio, ac membrorum elegan-
 tia soli Deo in obsequium dicaretur,
 præclarissimę tandem familiæ magis
 nostris sæculis niterent, & splendi-
 dissimè inter cæteras micarent, si in
 Dei, & non in dæmonis manibus con-
 stituerentur, ea enim quæ ipsi confe-
 runtur, quasi in lucrum nostrū acce-
 ptat, nostra quidem bona libenter ac-
 cipit, nō tamē vt consumat, sed vt nos

ab illorū amore separet: Deindè eadē,
 & multa alia maioris æstimationis
 bona, affluenter confert; Idè hodie-
 nā luce Beatiss. Virgo suum Filiū Deo
 offert, vt daret hostiam Deo, & iterum
 à sacerdote ei traditur, vt constet, De-
 um non retinere quæ ipsi à nobis do-
 nantur, sed potius quasi in nostrum
 lucrum recipit, vt postea in nostrum
 commodum & utilitatē referat, Vnde
 etiam sanctissi. Maria duos turtures
 offert, vt christum emat, scit enim se
 non ad auari mercatoris tabernā ac-
 cedere, vt merces cōparet, sed ad li-
 beralissimi mercatoris domum, qui
 ea, quæ centum valent, pro nullo fer-
 mē, aut vilissimo pretio donat, Chri-
 stum enim verum Deum & hominē
 pro duobus pullis columbarum rede-
 mit, Ex quo colligi apertè potest, qua-
 liter Deus ad nostrum comōdum at-
 tendat, cū tanti pretii & æstima-
 tionis merces tam vili pretio vendi-
 tet, quod nostrum Euangelium ma-
 nifestè indicat. Quare enim hortus
 conclusus ita diligenter clausurā ser-
 vat, & illa quæ templum est Spiritus
 Sancti ab ingressū templi abstinet, &
 cū sit ipsa sanctitas & puritas, leges
 purificationis custodit ac obseruat?
 Nō planè ppter aliam causam, quàm
 ob nostrum comōdum & utilitatem,
 ne coram Deo imūdi & sordidi cō-
 pareamus. Quare etiam quadraginta
 dierū spatio ea purificatur, quæ nullo
 vnquam tempore immunda fuit, si d
 sole & stellis splēdidior exiit? Idè

id effectū est, vt peccatores animad-
vertant, suorum peccatorum purifi-
cationem non segniter & vna vel
altera die tractandum fore, sed longo
temporis spatio sapius repetenda, vt
tanquam Naaman Cyrus, à suorum
scelerū lepra sapius mundetur. Qua-
re Mater & Filius tam solerti curā Moy-
si leges ad vnguem obseruant? Non
ob aliud nisi vt nos Euangelii leges
seruemus, quæ in præstantia ita an-
tiquas excellunt, sicut lux tene-
bras superat. Quare tandem Bea-
tissima Virgo dulcissimum IESVM
in templum infert? vt nos nun-
quam sine nostro Salvatore tem-
plum ingrediamur. Perpendite quæ-
so diligenter, quomodo Maria san-
ctissima puerum Iesum in brachia
magni sacerdotis Simeonis reponat,
ipse verò Patri Æterno pro peccato-
ribus offerat, vt ex hoc addiscamus,
quâ ratione sacerdotū patrociniū v-
tendum nobis sit, præcipuè in Sacro-
Sancto sacrificio Missæ, vbi dulcissi-
mus Iesus pro nostra reconciliatione
Patri Æterno immolatur; ab ipso
postulandum est, vt pro nobis Chri-
stum offerat, sine cuius meritis nul-
lus coram Diuina Majestate compa-
rere potest. Et dum sacerdos pro te
orat, ex imo pectore suspiria & ge-
mitus ac lachrymas effundas, id e-
nim turtures hodiè in sacrificium
oblati, manifestant, quia isti loco
musicæ ac suauissimi concentus,
quem aliæ aues excitare solent, ge-

munt ac miserè conqueruntur. Ex
sancto Simeone iustitiam & sancti-
tatem depromite, & cum ipso imen-
sas ac debitas gratias Deo rependite;
Quia misericorditer voluit, vt tali
tempore nasceremur, quo non solum
nostris brachiis puerum Iesum defer-
re possemus, sed etiam ore sumere, &
visceribus gestare, cum per sacram
communione ex manibus sacerdo-
tis accipimus. Quod si Poëta fueris,
& carmina componere didiceris, in
honorem nostri Saluatoris ad imita-
tionem sancti Simeonis proferas.
*Nunc dimittis seruum tuum Domine,
secundum verbum tuum in pace;* vt sic
vester intellectus Diuino Spiritu il-
lustrat⁹, in hac vita Deum per viam
fidem agnoscat, & in alia per visio-
nem intueatur, quam mihi & vobis
præstare dignetur Iesus Christus.
Amen.

Sermo Tertius.

PRO SALVTATIONE Angelica.

QVEM AD MODVM illi
qui vela ventis dare vo-
lunt ac maria nauigare,
priusquam sua vela ex-
plicant & euoluant, cæ-
leste auxilium implorant, vt prospe-
ct

1036

roac secundo vento ad destinatum portū perueniant. Ita similiter cūm immensum pelagus ac mare profundissimum laudum ac prerogatiuarum Beatiffi, Virginis hodiernā purificationis die aggredi velimus, antequam lingue & ingeniorū vela expandamus, nostrarum virium imbecillitatem fatentes, corda nostra coram Deo humiliter dejiciamus, vt diuine gratie ac sapientie lux nobis illuceat. Quis enim iustē de Deo sine illius adiutorio loqui poterit? aut quis Dei, aut eius sanctissimæ Matris excellentias dignē enarrare valebit, nisi in tam longa nauigatione, & immenso laudū pelago suauissima Spiritus Diuini aura perflēt? Hanc Mariæ sanctissimæ interuentu postulemus Dicendo Aue Maria.

Postquam impleti sunt dies purgationis Mariæ.

Luc. 2. cap.

In præfenti celebritate, chariffimi filii, cūm Beatissima Virgo suo filio comitata templum Ierusalem ingressa est, Summus præpotensque Dominus suum verbum impleuit, quod per Aggeum Prophetam suo populo prædixerat, templum nempe per Esdrā & alius socios reedificatum, excellentiā, præstantiā & maiestate templum à Salomone extructum, & per Nabu-

chodonosor deuastatū, lōgo interuallo superaturum esse. Quod vt clariū intelligatur, præsupponendum est tanquam certum, quōd templum Salomonis, aliud ab Esdra & Principe Zorobabel extructum, postquam ex captiuitate Babylonis redierunt, in multis excelluerit; Quia, etiāsi ad solas templi Salomonis diuitias, & ad alterius paupertatem oculos conuertamus, ex hoc euidenter constare poterit, maiestas & excellentia primī, quā secundum, excelebat: De hoc enim templo à Zorobabel erecto dicit scriptura, ex impolito lapide extructū fuisse. *Erat de lapide impolito Esd. 5.* Salomonis verò templum ex lapidibus perpolitis, magni pretii & æstimationis, & auro coopertis ædificatum est. *Nihilq̄, erat in templo quod nō auro tegetetur. 3. Reg. 6. cap.* Et maxime planē illius gloriam exaltat, quōd ingenio & arte omnium mortalium sapientissimi, Salomonis scilicet elaboratum fuerit. Vnde fabrica illa inter omnes, quæ in toto vniuerso erectæ sunt, maiorem gloriam consequuta est; in cuius comparatione septem mundi miracula, muri Babylonie, Egypti pyramides, Iouis, Olympii, & Dianæ templa, Carie Mausolia, Romæ amphiteatra &c. nullum fermē splendorem aut gloriam continent. Et vt huius templi inæstimabiles diuitias præteream, cūm solum thuribula ex auro purissimo confecta ad septuaginta millia pertingerent:

rent. Ex alto capite illius præstantiâ proferam, quod non ingratum fore existimo, cum sit argumentum Diui Chrysoſtomi contra Judaizantes fui temporis. Imprimis hoc excellentiſſimum templum à Salomone ædificatum ſecundum ſuperabat; quia gloria Domini, vt conſtat ex 8. cap. 3. lib. Regum, in illud deſcendebat. Cui addendum eſt id quod aliqui in lingua ſancta periti obſeruârunt, nempe Salomonis templum tantę capacitatis fuiſſe, vt intra ſe totum regnũ Iſraël caperet, & quamcũq; hominum multitudinẽ cõprehenderet, neque ynquam locus deerat, etiamſi magnus eſſet tam mulierum, quàm virorum accuſus. Secunda excellentia eſt, quia in hoc primo templo arca fœderis poſita erat, non verò in ſecundo. Vt enim ex Propheta Ieremia colligitur, arca teſtamenti in templo Salomonis fuit vſque ad tempora Nabuchodonofor, poſteà verò Propheta diuino ſpiritu illuſtratus, Chaldæorum aduentum prævidens, eam extraxit, & in culmen montis Abarim detulit, ibique iuxta ſepulchrum & corpus Moysi collocauit, vbi ſimul cum illius corpore latet. Ex quo aperte conſtat, arcam fœderis non fuiſſe in ſecundo templo, quod Princeps Zorobabel, & Eſdras cum ſociis ædificârunt. Tertia excellentia fuit, in primo enim templo omnes Sacerdotes oleo ſancto, quod in hunc finem à

ſancto Rege Dauid delatum erat, inungebantur: At in ſecundo templo ſacerdotes neque vncti, neque conſecrati erant. Quarta excellentia erat; Nam in priori templo ex propitiatorio, quod ex ſolido & puriſſimo auro conſectum erat, Deus in grauioribus & arduis negotiis, in quibus conſulebatur, reſponſum dabat. Et vocabatur propitiatorium, quia ibi orationibus ſummi ſacerdotis DEVS placabatur, & per Angelum ſummo ſacerdoti reſpondebat, vt ſuo nomine peccata populo condonaret. Hoc ergò beneficium maximum, quod Deus ſuo populo conferebat, à tempore erectionis tabernaculi, & deinde per mille annos continuatum fuit; in ſecundo templo deſuit, nunquam enim ex Dei ore aliquod reſponſum acceperunt; neque ſacerdotes, neque alii, qui illud templum frequentabant. Quinta excellentia erit, quia in primo templo ſignum apertum erat amicitie & reconciliationis diuinæ; cum enim populus DEO gratus & acceptus erat, ex lapidibus pretioſis quibus ſummi ſacerdotis veſtes pulcherrimè exornabantur peculiaris quidam ſplendor emanabat, quo filii Iſraël iudicabant, iam ſe Deum amicum & propitium habere; in ſecundo verò templo nunquam ſimilis ſplendor emicuit. Tandem vt vno verbo concludam, omnes prædictæ

dictæ excellentiæ in posteriori templo defuerunt. Postquam verò filii Israël ex captiuitate Babylonis regressi sunt, & secundum templum ædificatum est, illi qui iuniores erant, nec prioris templi magnificentiam aspexerant, præ gaudio & exultatione gestiebant cùm sui templi maiestatem & pulchritudinem intuerentur: Seniores verò, qui Salomonis templum viderant, huius nouiter templi erecti paupertatem cõtemplantes, si cum alio conferretur, nimiam tristitiã afficiebantur, templi antiqui opulentiam, thesauros, magnificentiam & apparatus, quo Deus colebatur, in memoriam reuocantes, quia impossibile iudicabant, quod hoc templum ad prioris gloriam & supremam maiestatem reduci posset, ided animis deficiebant, & nimio mærore deiciebantur, cùm sui Dei cultum, & templum ad inferiorem statum deuenisse animaduertent, suprema tamẽ Diuina Maiestas consolabatur illos per Prophetam Aggæum his verbis. *Ad huc vnum modicum est, & ego commouebo cælum & terram, & mare, & aridam. Et mouebo omnes gentes: ET VENIET DESIDERATVS cunctis gentibus; Et implebo domum istam gloria. Magna erit gloria domus istius novissima plusquam prima; Et in loco isto dabo pacem. capite 2.* Ac si diceret. Nonnẽ excellentias, quibus primum templum à Sa-

lomone erectum, secundum excellere videtur? Diligenter animaduertistis, ego tamen hoc secundum ita illustrabo, vt in gloria, magnificentia & apparatu aliud longè antecellat, nolite animũ vestrũ nimiam tristitiã deicere. *Magna erit gloria domus istius novissima, plusquã prima;* Templum enĩ à Salomone ædificatũ umbra tantum & figura erit *domus istius novissima*, à Principe Zorobabel & Esdra elaborata. Hodie hæc promissio diuina impleta est, cùm Beatissima Virgo dulcissimum Iesum in templum infert, & excellentiæ antiqui templi Salomonis, hodiernã luce deuincuntur ac superantur. Quia si gloria Domini in Salomonis templum descendebat, & peculiari quodam miraculo illud intra se omnes tribus Israël cõprehendere & cõtinere poterat, hĩc in secundo templo, & in brachiis Mariæ sanctissime ipsa Dei gloria personaliter inuenitur, Verbum nempe Diuinum, quod Apostolus Paulus splendorem gloriæ appellat. *Qui cùm sit splendor gloriæ. Heb. 1.* Et Propheta Dauid Regẽ gloriæ nuncupauit. *Quis est iste Rex gloriæ? Psalm. 23.* In quo mirabiliora manifestat Deus, quã in antiquo templo Salomonis, etiãsi omnes totius vniversi creaturas caperet, quia, vt inquit Elaias, *Omnes gentes quasi non sint, existunt coram illo. cap. 40.* Et si in priori tẽplo arca testamenti tribus illis reliquiis exornata reposita erat;

taerat; In hoc secundo vera fæderis arca, cuius altera tantùm umbra & figura erat, reperitur, præstantioribus reliquiis decorata. Nam in se realiter continet diuinæ virtutis virgam tantę virtutis & efficaciz, vt totum hominum genus à dura dæmonis seruitute liberare possit; continet etiam cæleste manna, panem viuum ac vitalem, omnium ciborum saporem & substantiam retinens, vt S. Fræciscus cum Deo colloquens dicere solebat. *Deus meus & omnia.* Tandem hæc verissima fæderis arca cistam diuinis thesauris refertam continet, & in templum infert, Verbū, inquā, Diuinum, in quo sunt omnes thesauri sapientiæ & scientiæ Dei, & non præcisè legis tabulæ, sed ipse legislator, qui leges condidit, & proprio digito scripsit, ac pretiosissimo sanguine firmavit & stabiliiuit. Habet etiam hoc secundum templum tertiam alterius excellentiam, & in superiori & eminentiori gradu: Si enim in templo Salomonis sacerdotes oleo sancto vngebantur, hodiè Christus Dominus supremus Rex, & Sacerdos æternus secundum ordinem Melchisedech, Spiritus Diuini gratiã vnctus, hoc secundum templum ingreditur, idem enim significat Christus, atque Spiritus Diuini gratiã vnctus, de quo dixit Propheta psal. 44. *Propterea vnxit te Deus, Deus tuus oleo latitiæ &c.* Et ex hac Christi appellatione filii Ecclesiæ gloriosissimum christiano-

rum titulum vsurpant, quo nullus neq; in cælo, neq; in terra, excellentior excogitari potest. Sed jam quid de quarta excellentia proferā, de respōsis videlicet & oraculis, quæ in aureo propitiatorio, quo antiqui testamēti arca operiebatur, filiis Israhel conferri solebant? Ista enim silentio præteriri nō possunt, si mysteriū hodiernæ festiuitatis oculis fidei attentè conspiciamus, cū in hoc templo Zorobabel simul inueniantur vera arca fæderis, quæ est Maria sanctissima, & aureum propitiatoriū, quod est Christus Dominus, de quo Euangelista Ioannes cap. 2. expressè asserit. *Et ipse est propitiatio pro peccatis nostris.* Estquè propitiatorium aureum propter diuinitatem, quam aurum demonstrat, vt sponsa indicat loquens de sui sponsi capite. *Caput illius aurum optimum. Cant. 5.* Advertamus modò diligenter huius veri propitiatorii respōsa, talia enim & tam admiranda fuerūt, vt S. Lucas dicat, omnium animos in maximam admirationem rapuisse, quia diuinā sapientiā & veritate referta erant. Imò si Theologicè loquendum est, ipsum verum propitiatorium, erat etiam diuinum respōsum, quo Deus sua secreta nobis in tēpore manifestauit, vt inquit S. Paulus: *Nonisimè loquutus est nobis in Filio. Heb. 1.* Per quem ad omnia petita & interrogata sapientissimè respōdit, cuius doctrinam ex mandato Dei audire & auscultare tenemur.

Ipsius

Ipsam audite. Ioann. 1. quia est æterni Patris viux vocis oraculū, per quod & Spiritum Sanctum omnem veritatem edocuit. Ille vos docebit omnem veritatem. Ioan. 14. Cap. Quinto & vltimo quodd ad fulgentem splendorem summi Sacerdotis attinet, cum pretiosi lapides, quibus illius vestes elaboratæ erant, insignū diuinæ reconciliationis splendidissimè micabāt, nulla potest esse comparatio inter antiquum Salomonis templū & secundum nouiter ædificatum, cum ipse splendor gloriæ Christus Saluator noster in ipso fuerit, vt leges purificationis impleter, quem cum primū iustus Simeon aspexit, lumen gentium appellauit. Lumen ad revelationē gentium. Et Malachias solem splendidissimum vocat. Orietur vobis timentibus nomen meū sol iustitia Cap. 4. Quod si in vestes & faciē illius in monte thabor trāfigurati mentis aciem convertamus, nihil nisi micatē splendore intuebimur. Splenduit facies eius sicut sol. Matt. 17. Hac igitur iucundissima die, quā B. Virgo suum filium in templum intulit, vt eum à sacerdote redimeret, templum Sanctum Ierusalem nouiter ædificatum, infinito quodam excessu antiquum Salomonis templum, diuitiis, gloriā, magnificentiā & apparatu superauit, & consequenter diuina promissa fidelissimè impleta fuerunt. Quæ cum ita sint, ad Evangelij literam propiūs ac-

cedamus. Postquam impleti sunt dies purgationis Mariæ &c. Quare solus Lucas ætatem Christi computat hoc in præsentī Evangelio, & in circumsione. Postquam dies octo &c & post apparitionem in templo, sic scribit. Cum esset annorū duodecim Luc. 2. Et in baptismo. Cum esset triginta annorum. Luc. 3. Pro huius intelligentia notandum est, quod sanctus Evangelista Lucas significatur per vitulum, qui olim offerebatur in sacrificium, & sic in suo Evangelio à principio vsque in finem de sacerdote Christi agit, à templo suum Evangelium exordiens. Cum esset Zacharias in tēplo. cap. 1 Et tādē sic absoluit Erant in tēplo semper laudātes. Notatu tamen dignissimum est, quodd nostri Saluatoris Sacerdotium alia excelluit; Quia Christus Redemptor noster simul fuit Sacerdos & hostia, vt constat ad Galatas. 2. Qui dilexit me, & tradidit semet ipsum pro me. Et ad Ephesios Cap. 5. Tradidit semetipsum pronobis oblationē & hostiam Deo in odorem suauitatis. Et si diligenter sacram scripturā evoluere velimus, apertē inueniemus, non de quocunque sacrificio dici illud oblatum esse Deo in odorem suauitatis, idē nī soli holocausto attribuitur, quod totū comburebatur & cōsumebatur in odorem ac honorem Dei; Idē dicitur de Christo traditum fuisse pronobis, & oblatum Patri Diuino in odorem suauitatis; quia totum vsque

Ee

ad

ad mortem tanquam holocaustum Deo obtulit, & hæc etiam est causa, quare in cruce, quâdo vltimū Spiritū exhalauit, illa mystertosa verba protulit, *Consumatum est*. Quibus indicauit se totum per omnes actiones vsque ad turpissimam mortem immolatum fuisse. Verūm, quam ratione se morti subiecit, vt per modum holocausti pro nostra reconciliatione Patri æterno offerretur? Noluit planè morti violenter illata seipsū subicere, sed mortē quasi naturalem propriā voluntate acceptam, per dies, menses & annos, vsq; ad virilitatem diuisam passus est: Idēd Evangelista Lucas illius dies in præsentī Evangelio enumerat. *Postquam impleti sunt dies*; vt constaret illius mortem nō ex arbitrio & beneplacito hominum, sed illius voluntate à pueritia electam fuisse, Christus Saluator noster, & verus Sacerdos in hunc mundum aduenit, vt in sacrificium & holocaustum Deo pro nostris peccatis offerretur, noluit tamen, vt sua passio & mors ex hominum beneplacito penderet, vt patet in phariseis, qui sepius illius mortem tentârunt, nunquam tamen, vsque ad tempus ab ipso & æterno Patre destinatum, exequenti sunt; sed eam, annorum, ætatum & temporum diversitatū subicere voluit, ut hac ratione quoscunque homines ad sui amorem magis magisque alliceret, & fortius adstringeret.

Hoc Sanctus Augustinus libr. de peccatorū meritis & reminiscencia his verbis notauit, *Christus nasci voluit subiectus temporum mutationi, vt ad mortem veniret illa caro senescendo, venire enim non posset, si iuuenis non fuisset &c. vt sic morte suâ mundū redimeret*. Voluit ergò noster Saluator suam passionem temporum mutatione metiri, vt ipsa tempora suam vitam paulatim cōlumerent. Quidd acutè tetigisse videtur Sanctus Lucas, cūm dicit, *Postquam impleti sunt dies &c.* Vbi infantis ætatem enumerat, vt constet illius dies, etiam si æternus sit, numerari, ætatem labi, ac tandem ad mortem ex Patris obedientia, & propter hominum redemptionem properare. Et addit Sanctus Doctor libr. 13. de Ciuitate Dei, cap. 20. quodd tempore, à quo viuere incipimus, ipsa mors in nostram vitam nouum ius & possessionem accipit, vt colligitur ex illo Gen. cap. 2. *In quocunq; die comederis, morte morieris*; in eodem enim puncto, quo nostri primi parentes ex arbore uetita comederunt, mors illorum uitæ momenta mensurauit, ac suam iurisdictionem in omnes mortales extendit; idēd statim atque homines viuere incipiunt, ad mortem etiam concitato cursu properant, & dum magis viuunt, citius ad mortem appropinquāt. Vt ergò Sanctus Evangelista Lucas significaret ac intimaret nobis omnibus quod

quod Christus non solum venit, ut in sacrificium offerretur, sed etiam, ut singulis diebus aliquam suae vitae partem amittens, ad mortem pro nostra salute subeundam properaret, ideò dulcissimi infantis dies in Evangelio enumeravit, consequenter etiam insinuavit, quo desiderio noster Saluator remedium & libertatem hominum exoptavit, cum nec longum vitae terminum, nec grandæviam aetatem expectet, ut pro hominum salute moriatur; sed potius ab ineunte aetate mori incipiat, & in ipsa primæ natiuitatis Dei, quâ in Bethlehem natus est, suae vitae dies velocissimè prætereant, & ad finem vitae properent, in quo desideria nostri Redemptoris apertis indicis manifestantur, vellet enim pro nobis statim mori, ut illa verba Lucæ indicant. *Baptisimo habeo baptizari & quomodo confingor, donec perficiatur? cap. 12.* Ideò non expectavit mortem post longam vitam transactâ, sed in ipso suae aetatis ac sanctæ juventutis flore pro peccatoribus occubuit. Quod insinuatur in titulo psalmi 21. *Deus Deus meus respice in me, quare me dereliquisti? Qui sic inferibitur. In finem pro susceptione marutina.* In alia versione sic legitur. *In finem pro cerva marutina, vel aurora.* In prædicto psalmo agit Propheta Sanctus de Christi morte & passione, & juxta versionem allatam, compositus fuit pro cerva matutina, Cervus est animal

ita sincerum, ut etiam si venator eum aspiciat, qui contra eum sagittam emittit, non propterea statim fugit, sed diu expectat quasi sibi persuadens, nullum esse, qui contra se aliquid tentet: Ita in redemptione generis humani nostro Salvatore contigisse videtur, cum enim Pater æternus suæ iræ arcum propter nostra scelera contra ipsum extendens, cruci affixisset, Christus tamen, ac si nihil in suam personam fieret, sic Patrem Diuinum affatus est. *Deus Deus me respice in me, quare me dereliquisti?* Præterea cervus nunquam febre laborat, quin potius illius carnes à febre liberant & præservant: Ita etiam solus Christus febrem concupiscentiæ pati non potuit, & sola ipsius caro ab omni peccati febre libera extirpit. Deinde cervus natiuo quodâ odio ac intestino bello in serpentes invehitur: Sic Christus dæmonem serpentem antiquum maximo odio prosequutus est; unde in Genesi, vbi legitur, *Ipsa conteret caput tuum, capite. 3.* Alii sic legunt. *Ipsa conteret caput tuum;* ad denotandum maximum Christi odium erga dæmonem, qui ibi nomine serpentis significatur. Tandem, ut ad nostrum scopum propius accedam, cervus, cum in aetate à venatore vulneratur, & canes eum insequuntur, ardoribus solis exustus, & nimia defagitatione confectus, summam aviditatem fœtes aquarum desiderat, ut calorem & sitim extinguat, & refrigerium aliquo experiatur;

E e 2 mirum

mirum tamen esset si cervus primo mane, cum nec sol viget, nec continuâ cursitatione membra incensa sunt, crystallinæ aquæ fontem appeteret, hoc planè maximam illius sitim indicaret. Talem ergò sitim, charissimi auditores, Christus Redemptor noster pro salute nostra perpessus est, quia antequam cervus iste divinus à canibus vexaretur. *Circum-dederunt me canes multi. Psalm 21.* et à venatoribus ac persecutorib⁹ infidias pateretur, & antequâ jaculatorium arcum sibi imminentem conspiceret, & à solis ardoribus incenderetur, tam ardentissimo moriendi amore diuinum illud pectus æstuebat, & ita sitiebat, quòd lingua iam faucibus adhaereret, vt ipse testatur. *Aruit tanquam testa virtus mea, & lingua mea adhaesit faucibus meis. Psal. 21.* Mirandum sanè est, quòd Christus Saluator noster primo suæ vitæ diluculo mortem eligat, & viuendo paulatim moriatur; Hoc maximum nostræ redemptionis desiderium demonstrat, quod vt indicaret Euangelista, dies, & horas ac momenta vitæ eius designat, vt animaduertamus, quòd eo modo, quo tempora & dies Christi labuntur, ipsa etiam vita ad mortem pro nostra reparatione concitato cursu properat. Sed quomodo, charissimi auditores, tantum nostri Salvatoris amorem dignè persoluemus, ac gratis beneficiis compensabimus? amor tam immensus non

alio quàm mutuo amore compensabitur; *Magnes amoris amor.* Miseria tamen nostrorum temporum declamanda & deploranda est, homines enim grati animi officia ingratitude persolvunt, nec vindictam diuinam pertimescunt, vt in Saule erga Dauidem compertum fuit, *Humiliabit illos, qui est ante sacula. Non enim est illis commutatio, & non timuerunt Deum. Psalm 54.* Loquitur hic Propheta sanctus de ingratitude Saulis, & dicit. *Non enim est illis commutatio.* Id est, pro beneficiis acceptis retributio. Meritò conqueritur David de Saulis ingratitude, quia cum sepiùs vitam suam pro illo, & suis exposuisset: primò, cum in iuuentute gigantem prostrauit ac decapitauit; secundò, cum in variis occasionibus contra Philistæos maximo suæ vitæ periculo pro ipso bellum gessit, deindè cum eius vitæ pepercit, cum aliàs ipsum, habità etiam licentiâ Dei, vt aliqui sanctorum Patrum affirmant, interficere potuisset, tam ingratas tamen pro acceptis beneficiis extitit, vt diebus ac noctibus ipsum insequeretur, ita vt David fugitivus, & extra propriam patriam exul inter feras & syluestria animalia moraretur, idèd dicit. *Non est illis commutatio.* Maiora beneficia verus David hominibus contulit, quia non solùm se periculo vitæ exposuit, sed de facto pro nostra salute, vt nos vitam haberemus, turpissimam mortem passus est; *Non est illis*

illis commutatio, & non timuerunt Deum. Peccatores tamen tantum beneficium animi ingratitude rependunt, imò singulis diebus suum benefactorem offendunt. Hodie sua scelera fatentur, sequenti verò die in eadem & grauiora prolabantur, vt alter Saul, qui sæpiùs cum Dauide amicitiam contraxit, postea verò in illum vehemètiùs insurrexit. Timenda tamen est vindicta diuina, forsitan eisdem suppliciiis, quibus Saul, in alio sæculo punientur. *Humiliauit illos, qui est ante secula.* Idèd beneficiis diuinis, quæ singulis momentis experimur, gratitudine animi, sanctè & piè viuendo occurramus, vt in hac vita gratiâ & familiaritate diuinâ participes effecti, gloriâ etiam in alia nunquam interitura vita perfruemur, quam mihi & vobis præstare dignetur IESUS CHRISTUS, Amen.

MORALIS
Discursus eiusdem
festiuitatis.

Postquam impleti sunt dies purgationis Maria, secundum legem Moysi, tulerunt Iesum in Ierusalem, vt steterent eum Domino, sicut scriptum

est in lege Domini. Luc. 2. cap. Hodierne purificationis exemplo, charissimi filii, inanis huius sæculi gloria, honor, pompa, vani atque falsi tituli funditùs euertuntur. Diuersâ planè viâ atquè nos Maria sanctissima, & eius Filius sacratissimus incedunt, & diuersum modum agendi seruant. Nos enim cùm peccatores esse velimus, nolumus tamen inter peccatores annumerari, nec tales apparere, dulcissimus Iesus & eius sanctissima mater peccatores quidem esse nolunt, volunt tamen inter peccatores computari, neq; vt tales comparere dedignantur. Dulcissimus enim Iesus post octo dies legibus circumcisionis, quæ signum erat peccatorum, se subiecit; & Beatissima Maria leges purificationis, quæ pro immundis late erant, fidelissimè impleuit, cùm aliàs sine corruptione ac immunditia omni peperisset, in puritate solem, & vniuersas firmamenti stellas longè antecellens. In puritate ergò & vitæ nitore talem matrem & Filium imitemini: & pudeat vos, quòd tam sordidi & abominabiles peccatores sitis, saltim ita peccata effugiatis, sicut ipsam peccatorum effigiem detestamini: maiori odio peccatum, quàm infernum prosequi tenemur, cùm omnia inferni tormenta in malitia & grauitate excedat, & potius mors acerbissima, quàm offensa contra Deum, qui est infinitum & immensum bonum, eligenda & amplecten-

plectenda est: in modo etiam agendi cum Deo, Mariæ sanctissimi. Dei Matris & omnium Angelorum Regina vestigia ac mores sectemur; hodiè enim, licet tenuem oblationem pro infantis redemptione Sacerdoti præsentet, duos nempè turtures, aut pullos columbarum, eam tamè oblationem, non nudam, sed cum infantulo divino simul obtulit, vt sic in valore & æstimatione in infinitum excresceret Sic peccatores nō nudas orationes, ieiunia, eleemosynas, & huius vitæ molestias Deo offerre debēt, quia ex se parū valent, nisi cum nostri Saluatoris operibus conjungantur, ex quibus valore accipiūt, vt digna oblatio & sacrificium Patri Æterno imoletur. Esau primogenitus filius Isaac tanto odio prosequabatur suum fratrem Iacob, quia primò benedictionem acceperat, & jus primogeniture illi præripuerat, quod apud se firmiter decreuerit eum interficere, quo sine omnibus modis suum minorem fratrem insequutus est, vt injuriā sibi illatam vindicaret. Cū ergo Iacob intentionem & animū sui fratris agnouisset, viā & modū excogitauit, quo amicitia sui fratris conciliaret; munera enim, quæ pectora quātumuis rigētia, emollire solent, sapiūs per suos famulos trāsmisit: jam ducentas capras, modò quadraginta vaccas, aliā occasione viginti camelos, tandem multa alia munera magni pretii & æstima-

tionis trāsmisit, quæ omnia despexit Esau, nec illius animum ataxerunt, vt suum fratrem ad suā familiaritatem admitteret: neq; Lia omnib. suis filiis stipata, etiam ad pedes illi⁹ se prouoluerit, sufficiens fuit, vt Esau suum minorem fratrem in suam gratiam reciperet: At postquam pulcherrimam Rachelem suis brachiis Iosephum deferentem, atq; ad illius pedes prostratā conspexit, ita Rachele oblatio sibi pla. uit, vt fratri suo in signum reconciliationis & amicitiae obuiam occurreret, & effusis lachrymis eum fuerit osculatus, vt Sacra Scriptura refert. *Currens Esau obviam fratri suo, amplexatus est eum: stringensquè collum eius, & osculans flevit &c. Genesis capite 33.* Summo enim gaudio & lætitiā cordis sui ei occurrens, strictissimis amplexibus internum amorem & familiaritatem firmavit, & continuā lachrymarum effusione, fraterno ac sincero amore amplexatus est eum. Ad nostrum igitur propositum, accedens tanto odio Deus noster hominem propter violationem præcepti psequutus est, ita contra nostrum primum parentem iratus & concitatus fuit, vt eum in aternā damnationem destinaverit. *Et armabit creaturam ad ultionem. Sap. capite. 5.* Vt ex illo iustam vindictam sumeret, perpetuò vexaret, & ab aterna beatitudine, ad quam creatus fuit, deturbaret ac deiceret: Tanta fuit illius miseria, & omnium

et omnium, quæ ab illo deriuati sunt, infelicitas, vt nullus pro injuria contra Deum commissa, ad æqualitatem, & ex toto rigore iustitiæ satisfacere potuerit. Sacrificia quidem obtulit Abel, quæ Deo gratissima fuerunt, holocausta coram Deo præsentauit Abraham, varia sacrificia immolauit etiam Melchisedech: Noe etiam sacrificia obtulit, non tamen ita Deo accepta erant, nec tanti pretii & æstimationis, vt illatam iniuriam ad æqualitatem compensarent, nec ita Deo placuerunt, vt dicere possimus, quod *Occurrit Dominus obviam fratri suo, & amplexatus est eum.* Hac tamen purificationis die omnes mortales exultent, & quamcunque tristitiam & mærorem expellant; *Quia, postquam consumati sunt dies purgationis Mariæ, secundum legem Moysi tulerunt Iesum in Ierusalem, vt sisterent eum Domino.* Tale ac tam sublime munus Patri Æterno ex parte hominum oblatum est, ita illi acceptum, ac tanti valoris ad offensam ex toto rigore iustitiæ compensandam, vt ipse apertè dicat. *In loco isto dabo pacem, & inimicitia & lites antiquæ perpetuè dirimentur.* Ita Deo placuit pulcherrima Rachel, Maria inquam sanctissima, deferens suis brachiis dulcissimum Iesum, & aded illius viscera commota fuerunt, quod *occurrens fratri suo, amplexatus est eum.* Licet enim variæ muneræ ei oblata

fuisent, Lia etiam suis filiis stipata, quæ legem veterem cum omnibus suis sacrificiis & holocaustis repræsentabat, ista tamen illius animum nondum omninò pacatum ac tranquillum reddiderant: Postquam vero Maria sanctissima, tanquam altera Rachel coram Patre Diuino suum filium, & Redemptorem & Salvatorem nostrum præsentauit, ira & concitatus contra peccatores furor compressus fuit. *Quamprimùm hæc felicissima Abigail, Beatissima Maria coram Patre Æterno in genua procubuit, sic dicens. Suscipe benedictionem, quam attuli tibi. Genesis. capite 33.* Id est, Omnipotens & æterne Pater, omni honore venerande, oblationem hodiernam, quam ancilla tua offert, grato animo & voluntate accepta, justissimum contra filios Adæ furorem compescas; licet enim maximo supplicio digni sint, potiùs tamen ex stultitia & ignorantia, quàm ex malitia peccarunt. *Ne ponat, oro, Dominus meus Rex cor suum super virum istum iniquum Nabal, quoniam secundum nomen suum stultus est, & stultitia est cum eo. 1. Regum capite 25.* Nè ad hominem & merita illius oculos conuertas, nequè irâ & furorè in illum exequaris, jam fragilitatem & stultitiam hominis agnoscis. *Et stultitia est cum eo. Quapropter suscipe benedictionem hanc. 1. Reg. 25.* Id est, oblationem & munus

munus quod hodiernâ die offero, erit sine dubio tuâ Diuinâ Maiestati gratissimū, ex parte mea id & totius humani generis præsentō, certissimè scio ita hoc munus placiturum, vt existimem omnem furorem, iram & tristitiam, in gaudium & iucunditatem conuertendam. *Suscipe, suscipe benedictionem hanc.* Quis in toto vniuerso tam durus & obstinatus esset, etiam si grauissimas iniurias passus fuisset, qui, si à tam pulcherrima regina, stella ac luce splendidissima rogaretur, vt illatis iniuriis parceret, non statim annueret, tristitiam, & omnem animi molestiam depelleret ac longius fugaret? præcipue si munus aliquod infiniti valoris offerret, quicumque nostro iudicio, etiam si intensissimo odio conflagraret, iniuriam dimitteret. Si ergo hoc in creaturis contingit, multò magis de Deo existimandum est, cùm illius misericordia infinita sit. Absque dubio tanto munere & oblatione per manus sanctissimæ Virginis oblato placatus fuit, & in loco nostro dedit pacem, & iustitiæ sceptrum deprimens, occurrens amplexatus est peccatorem, & illius collum in signum amicitiae & fœderis sempiterni constrinxit; pulcherrimæ etiam Racheli in occursum venit, & illius infinitam oblatione acceptans & amplectens, sic eam affatus est. *Benedicta tu, quæ prohibuisti me hodiè ne irem ad sanguinem & c. 1. Reg. 25. Dilecta sponsa &*

columba mea benedictionem meam accipe, omnem enim iram & furorem meum contra filios Adæ, quos propter culpam ad mortem æternam destinaueram, mitigasti, nullus impunitus abiret, si tale munus non obtulisses. *Andiui vocē tuā & honorificavi faciem tuā. 1. Reg. 25* fiat id quod postulas. Petis vt iusta contra homines indignatio cesset, ego eos ad pristinam amicitiam reuoco, peccata etiā, quæ inter me & inter illos diuisionem fecerant, & antiquam familiaritatem dissoluerant, lubeti animo condono: justum enim est & rationi consonū, vt tali mediatrici, quæ tam efficacib. mediis pro hominibus intercedit, nihil denegetur. Quid nõ pro meo filio præstabo, quem hodiè ad conciliandam pro hominibus gratiam, mihi præsentas? Tandè sacratissima Virgo dulcissimum Iesum in brachia sancti Simeonis deposuit, & duos pullos columbarum iuxta statutum legis, pro suo filio sacerdoti obtulit. *Et accepit eum Simeon in vlnas suas, & benedixit Deum. Luca 2.* Vix verbis exprimi, aut mente concipi potest, quo gaudio, & lætitiâ spiritali perfusus fuerit iustus & timoratus Simeon, cùm dulcissimum infantem in vlnas suas accepit; in extasi planè præ admiratione & mentis eleuatione raptus fuit, in suis brachiis Redemptorem Israël in infantili forma conspiciens: Et absque dubio cùm dulcissimum Iesum ex manibus Beatiss. Virginis accepta-

acceptaret, dulcissimis verbis sic eam alloquutus est. Comple desiderium meum. *ô* inter benedictas benedicta, & præbe mihi infantem pulcherrimum, & totius vniuersi Redemptorem, vt Saluatorem Israël intentis luminibus intuear; quia ex Spiritus Sancti infallibili reuelatione ac promissione certus sum, me non visurum mortem, nisi prius videam Christum Domini. *O* supremum & infinitum bonum meum dulcissime Iesu! *Nunc latus moriar, quia vidi faciem tuam. Genesis cap. 46.* Ad hæc usque tempora nimio dolore & tristitiâ confectus, molestissimam vitam duxi, modò verò, cùm desideratum cunctis gentibus contempserim, ac propriis manibus tenui, felicissimè discedā. *Non dimittā te, nisi benedixeris mihi. Gen. 32.* Et immensis tuis diuitiis meus animus ditatus fuerit, immensas gratias protantis ac tam supremis beneficiis vniuerso hominum generi collatis refero: Letus iam moriar, quia meum desiderium, & beneficia mihi promissa collata sunt, nihil ampliùs in hoc sæculo expectare vellem. *Dimitte me, iam enim ascendit aurora. Genesis. 32. cap.* Non diu huius vitæ tenebræ durabunt, Sol enim iustitiæ toti vniuerso manifestatus est. *Nunc dimittis seruum tuum Domine, secundum verbum tuum in pace.* Sanctus & iustus senex Simeon animaduertens, imò & cognoscens dulcissimum Iesum,

quem manibus tenebat, vitæ ac mortis authorem esse, non ampliùs mortem timet; Antequam vitæ authorem & victorem mortis vidisset, mortem timebat, nec ex hac vita migrare desiderabat, postquam verò Christum, qui est vita æterna, propriis oculis conspexit, omnem timorem excutiens, ardentissimo desiderio mortem appetebat. *Nunc dimittis seruum tuum Domine. Qui longam nauigationem conficere decreuit, non tamen sua negotia expediuit, nec necessaria sibi comparauit, semper sibi persuadet, naues ex portu solui ac vela ventis dari ad nauigationem conficiendam, idè cùm recordatur se imparatū discessurum, maximo dolore & tristitiâ afficitur: Qui verò sua expediunt, & necessaria sibi præpararunt, discessum auidissimè expectant, & celerem naucleri diligentiā, vt tarditatem concipiunt. Omnes ex portu huius mortalitatis vitæ ad aliam æternam necessariò discessuri sumus, longa sanè & periculosa nauigatio, qui suæ conscientiæ & animæ negotia neglexerunt, & in peccatis persistunt, nec debita solverunt, aut iniurias condonarunt, nec de negotiis ad propriam salutem summè necessariis tractarunt, in perpetuo timore ac tremore vitam agunt, existimantes singulis momentis ex portu naues esse solvendas, & cùm se imparatos omnino considerent ac aspiciant, disces-*

ff

sum

sum tremebundi expectant: iusti vero, quia semper parati sunt, & suæ vitæ modum piè ac sanctè ordinârunt, ita mortem despiciunt, vt singulis momentis eam expectent, ac dicant. *Nunc dimittis seruum tuum Domine.* Quis ita mortem memoria tenuit atque sanctus Hieronymus, & quis magis eam despexit? In illius imaginem oculos conuertamus, illumquè in horrido deserto situm, perfulum lachrymis, acriter duro lapide suum pectus percutientem, effigie mortis ac vivâ illius representatione recreatum intuebimur, in tam dura enim ac aspera pœnitentia, quâ vix pellis ossibus hærebat, memoriâ mortis delectatus, eam despiciebat. Sancti mortis recordatione delectantur, & libenter p̄ Christo, qui pro illis mortuus est, vitam cum morte commutât, nolunt ex timore mortis verâ vitam amittere, imò perpetuò crebris suspitiis ex imo pectore deductis, ad illam

verbis iusti Simeonis aspirant. *Nunc dimittis seruum tuum Domine, secundum verbum tuum in pace.* Sanctus Basiliius hæc verba explicans, inquit. Quòd si iustorum voces attentè auscultemus, iusti semper gemunt, quia in hac vita detinentur: Cùm enim duplex vita, alia in hoc sæculo, & alia in futuro destinata sit, vnio verò ac nexus huius vitæ cum futura sit mors, quâ mediante æternam vitam assequuntur, ideo mortem avidissimè expectant, vt illam vitam sine fine duraturam adipisci possint, in qua sine morte viuunt, sine tenebris splendidissimè lucent, sine vlla vnquam tristitia lætantur, tandem vbi summum beatorum bonum, suprema lætitia & gaudium cum imensa suæ magnitudinis & maiestatis gloria inuenitur, quam mihi & vobis præstare dignetur Iesus Christus.

Amen.

* *

DE AS-